

Konijnenhouderij in noorden groeit

Tekst: Tienke Wouda
Foto: Omke Oudeman

Het aantal voedsterplaatsen in de konijnenhouderij in Noord-, Oost- en Midden-Nederland is de laatste jaren gegroeid, terwijl in het zuiden het aantal konijnen juist afneemt. Dat blijkt uit cijfers van LTO-vakgroep Konijnenhouderij. Rudi en Fenna Kobes uit het Groningse Zevenhuizen breidden hun bedrijf vijf jaar geleden voor

de laatste keer uit. Voorzitter van de studieclub Konijnenhouderij Noord-Oost en Midden-Nederland Bert Poliste uit Markelo: 'We zoeken nog meer jonge enthousiaste konijnenhouders. In het noorden is het mensen nog gegund een intensief bedrijf te runnen.'

'Konijnenhouderij vol overgave runnen'

Rudi en Fenna Kobes bouwden hun konijnenhouderij in het Groningse Zevenhuizen letterlijk van de grond af zelf op. Zeventien jaar later houden ze 550 voedsters en 3.200 vleeskonijnen.

Op de grens met Friesland en Drenthe, in het Groningse Westerkwartier, staat het bedrijf van Kobes dat vanaf de weg nauwelijks zichtbaar is. Kobes is de enige professionele konijnenhouder in de provincie Groningen. Over de plus- en minpunten zegt hij: 'We hebben hoge transportkosten. De voerleverancier vraagt een euro per 100 kilo voer extra, omdat hij voor ons uit het zuiden moet komen. Aan de andere kant: wij kunnen in tegenstelling tot onze zuidelijke collega's de mest goed kwijt.'

De vleeskonijnen van het ras Hycole gaan om de drie weken weg, op een leeftijd van 78 dagen. Ze worden geslacht bij Lonki in het Belgische Temse, marktleider in de Benelux op het gebied van het slachten en verwerken van konijnen. De konijnenslachter stopte eind augustus met een eigen notering en koopt voortaan in op basis van de Franse fenalapnotering. Kobes is blij met de nieuwe notering. 'De Fransen compenseren de hoge voerprijzen met een voercorrectie. Wij ontvangen nu 2,10 euro per levend gewicht.'

De konijnenhouder insemineert de dieren kunstmatig met sperma van rammen uit de hybride vleeslijn Grimaud. De voedsters werpen gemiddeld zes keer per jaar negen tot tien jongen. Het moederdier verlaat het nest, de jongen blijven in dezelfde ruimte zitten. Dat verkleint de speenstress en

Fenna en Rudi Kobes: 'De parksystemen waren een bron van besmetting'

de ziektedruk in de stal. 'De stress van het omhokken hebben ze niet. Ze vernemen er niets van dat de voedster weggaat.'

PARKSYSTEMEN

Binnen de konijnenhouderij is huisvesting een hot item, per 2016 moeten de konijnenhouders voldoen aan de huisvestingseisen in de nieuwe welzijnsverordening. Dit betekent afstappen van traditionele kooien en overgang naar welzijnskooien.

Supermarktketen Carrefour liet begin november, tot verbazing van LTO, weten nog een stap verder te gaan en alleen nog maar vlees te

verkopen van konijnen uit parksystemen. In deze parken leven de konijnen in groepen van twintig tot veertig dieren bij elkaar, hebben meer ruimte en lopen over kunststof roosters. Juist dat laatste was voor Kobes reden om weer af te stappen van het parkstelsel.

'Van 2000 tot 2007 liepen de konijnen over kunststof roosters in een parkstelsel. Omdat ze eraan knabbelde, kreeg ik de roosters niet meer schoon. Het was een bron van besmetting.' Nu zijn de dieren tot Kobes' tevredenheid gehuisvest in welzijnskooien met plateau en een klein stukje kunststof. Hiermee speelt

de ondernemer in op de normen voor 2016.

De Groningse vleeskonijnenhouder probeert zich niet meer zo druk te maken over het vaak negatieve imago dat van de sector wordt geschetst. Over het filmpje dat onlangs opdook van de Angora-konijnen die levend worden geplukt heeft hij een duidelijke mening.

'Partijen als Wakker Dier laten precies zien wat ze willen laten zien, het is niet de waarheid. Een tijd terug hebben ze ook bij Nederlandse konijnenhouders gefilmd. In close up zag je een paar dode konijnen. Het leek erop of de hele stal vol dode konijnen

lag en dat de konijnenhouder de hele dag met het rapen van dode konijnen bezig is. Terwijl het sterftepercentage op 6 à 7 procent ligt. Ik worstel niet meer met dit soort acties. Ik steek liever mijn energie in het goed verzorgen van de dieren.'

Kobes, die drie dagen per week als bouwvakker werkt bij Stecobouw in Steenbergen, bouwde de stal in 1996 zelf. De konijnenhouderij ontstond vanuit een hobby, toen hij in 1988 voedsters in een schuur hield op het voormalig melkveebedrijf van zijn schoonouders en bij zijn eigen woning. 'Op den duur had ik tachtig voedsters, dat aantal was geen hobby meer. De gemeente vroeg om een milieuv vergunning. Ik stond voor de keuze om te stoppen of te professionaliseren.'

De konijnenhouder heeft geen uitbreidingsplannen op stapel staan voor de toekomst. 'Ik zorg ervoor dat ik het netjes voor elkaar heb. De konijnen hebben hier meer ruimte dan wettelijk wordt geëist. Konijnen houden is niet gemakkelijk'. Zijn vrouw Fenna, die naast het bedrijf parttime postbezorger is bij Post.nl, vult aan: 'Wij vinden het belangrijk de konijnenhouderij vol overgave te runnen.'

Konijnenhouderij in Nederland

Totaal: 50.000 voedsterplaatsen in Nederland

	Aantal	In %
2007:		
Boven de grote rivieren:	15.000	30
Beneden de grote rivieren:	35.000	70
2013:		
Boven de grote rivieren:	21.000	42
Beneden de grote rivieren:	29.000	58

Bron: LTO Konijnenhouderij

Poliste: nieuwe mensen beginnen in de sector

Voorzitter Bert Poliste van studieclub Noord-Oost en Midden-Nederland, onderdeel van vakgroep LTO Konijnenhouderij, merkt dat het aantal voedsters in het noorden de laatste jaren toeneemt. 'Nieuwe mensen beginnen in de sector. Hier zijn we zeer blij mee.'

'We zoeken nog meer jonge enthousiaste konijnenhouders. In het noorden en oosten is het ondernemers nog gegund om een intensief bedrijf te runnen. In het zuiden bloedt de konijnenhouderij een beetje dood, vanwege de strenge regelgeving; intensieve veehouders worden daar weggepest. Het is dieptriest: de intensieve veehouderij wordt er weggezet als foute sector die de problemen veroorzaakt. Als de veehouders geen opvolgers hebben, ontstaat er niets', zegt de konij-

nenhouder uit Markelo.

Poliste houdt samen met zijn partner Ans op drie verschillende locaties in Twente negenhonderd voedsters en zeventienduizend vleeskonijnen en heeft een eigen KI-station.

Zijn grootste uitdaging is de mestverwerking. Hij gaat begin volgend jaar proefdraaien met een mestverwerkingsapparaat. 'Als ik de mest laat vergisten moet ik bijbetalen, terwijl een kuub konijnenmest 180 kuub gas oplevert. Voor andere producten wordt betaald en onze mest wordt gezien als afvalproduct dat ons geld kost om het te mogen leveren, terwijl de Europese markt schreeuwt om fatsoenlijke meststof-fen.'

Poliste is sinds vijf jaar voorzitter van de studieclub voor konijnenhouders in het noorden, oosten en midden van het land. Twintig

konijnenhouders zijn lid van de club. Ze houden tweehonderd tot drieduizend voedsters per bedrijf. 'Ieder jaar houden wij vier bijeenkomsten over onderwerpen als voer, ventilatie, ziektes, dierdagdosering, technische cijfers en wetgeving. De studieclub is een must voor konijnenhouders om informatie in te winnen. Het is een kleine tak en er lopen weinig specialisten rond in de sector.'

MOEILIJK VAK

De regels rond huisvesting zijn vaak een gespreksonderwerp in de studieclub. De Twentse konijnenhouder gaat binnenkort parkhuisvesting testen om aan de vraag van verschillende supermarktketens en slachterijen te voldoen. Hij heeft er een hard hoofd in dat het een succes wordt.

'De uitvinder die een kunststof rooster kan ontwikkelen die konijnen niet kapot kunnen knagen, moet nog opstaan. Kunststof roosters lijken duurzaam, maar dat zijn ze niet. Konijnen houden is een moeilijk vak. Parkhuisvesting maakt het nog veel moeilijker. Het is natuurlijk een heel mooi gezicht om konijnen in een groep rond te zien lopen. Maar een konijn is een schrikdier. Ze duiken snel op elkaar. Dan kan er zo eentje dood in een hoekje liggen.'

Daarbij maakt Poliste zich ernstige zorgen over de kunststof roosters die verplicht zijn in een parkhuisvesting. 'Daar gaan ze aan knagen, waardoor er veel bacteriën op komen. Je moet dan antibiotica toedienen om ze in leven te houden. Bovendien komen er scherpe randen aan door het knagen. Aan roos-

ters van harder materiaal knagen ze niet meer, maar dan spreek je niet meer van kunststof.'

JONGE KONIJNENHOUDERS

Hoewel er meerdere mensen boven de grote rivieren aan de slag gaan in de konijnenhouderij, zoekt de sector nog steeds jonge enthousiaste konijnenhouders. 'De vraag naar konijnenvlees is er, ook in Nederland. In Nederland wordt jaarlijks 11 miljoen kilo konijnenvlees gevraagd, terwijl we maar 4 miljoen produceren. Op bepaalde tijden is er zelfs een tekort.

'Aan konijnen houden wordt niet zo snel gedacht, het is vrij onbekend. Als je het goed doet, kun je er gewoon een inkomen mee verdienen. Je wordt er geen miljonair van, maar ook niet arm', stelt de konijnenhouder uit Markelo.